

Laboratoriossa opitaan näkemään, miten valo vaikuttaa

Kansankorkeakoulun 2,5 miljoonan kruunun kokeilu ainutlaatuinen Ruotsissa

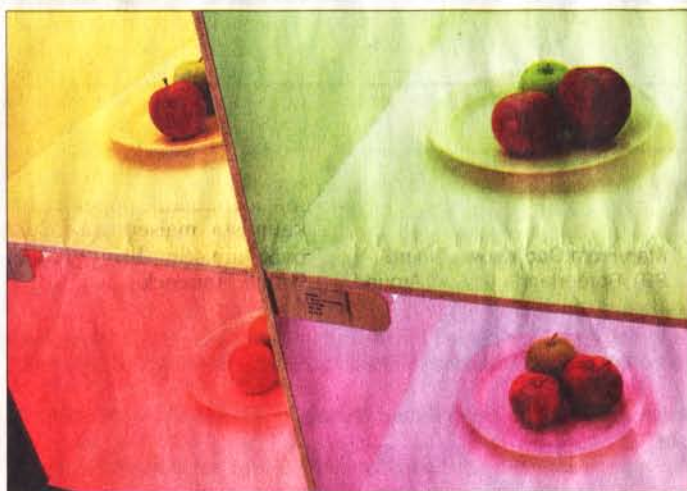
Hannele Huuva

HAAPARANTA

Ruotsinsuomalaisten kansankorkeakoululla tiistaina vihitty valolaboratorio on ainutlaatuinen satsaus koko Ruotsin mittakaavassa. Laboratorion suunnittelusta vastannut, Tukholman kuninkaallisessa teknisessä korkeakoulussa opettava **Gerhard Rehm** ei tiedä saman kaltaista ja suuruista kokeilutilaa löytyvän muualta maasta.

– Valolaboratoriossa opitaan näkemään, miten eri tyyppinen valo vaikuttaa. Valaistusta voi oppia teoriassa, mutta vasta kokeilemalla ymmärtää, mistä on kysymys, Rehm opettaa näyttämällä erilaisia esimerkkejä valolaboratorioksi muuttuneessa voimistelusalissa.

Paksuilla verhoilla on rajattu tila, jossa voi nähdä, kuinka ihmisen astuminen huoneeseen muuttaa valaistusta, ja kuinka varjot voivat vaihdella ja muuttaa mielikuvaa niiden langettajista. Tilan yhdessä nurkassa voi kokea myös varjottoman tilan.

Omenoiden samoin kuin muun elottoman ja elävän väri ja houkuttavuus muuttuvat eri valaistuksissa.

Kansankorkeakoulun kaksivuotisella valosuunnitteluammattilinjalla opiskelevat ovat rakentaneet opettajansa avulla toiseen huoneeseen loisteputkivalaistuskokeilun. Gerhard Rehm kutsuu hyllystään sijoitettuja, eri lampuilla valaistuja hedelmäasetelmiä älylliseksi osioksi. Valaistukset ja tunne

siitä, haluttaako omenoihin iskeä hampaansa, vaihtelee valaistuksen kylmyyden, lämmön ja tehon mukaan. Lokeroihin on merkitty käytettyjen loisteputkivalaisinputkien tarkat tekniset tiedot.

– Tässä valaistuksessa värit tulevat hyvin esiin, mutta valo on kylmä. Tässä taas valaistus

”

Valaistusta voi oppia teoriassa, mutta vasta kokeilemalla ymmärtää, mistä on kysymys.

Gerhard Rehm
valoasiantuntija

on lämmin, mutta värit eivät tule esille yhtä hyvin, Rehm esittelee.

Valaistus vaikuttaa jopa myyntilukuihin

Hyvin harva tietää loisteputkea ostaessaan valaistuksen lopputulosta. Rehm kertoo, kuinka hänen tunnin pituinen konsultaationsa tunnetun miesten pukumerkin myyjälle nosti myyntiä tuntuvasti. Pukokopin valaistus oli luotu tum-

mahipiäisille Välimeren ihmisille, ja sai kalpeanaamaisen pohjoismaalaisen kaikkea muuta kuin ostotuulelle.

Työpaikkavalaistuksella on suuri merkitys työntekijöiden jaksamiselle. Ääriesimerkkejä ovat liian häikäisevä ja liian heikko valaistus, mutta asiantuntijan suunnitteleman valaistuksen avulla voidaan Gerhard Rehmin mukaan lisätä jaksamista merkittävästi.

Kansankorkeakoulun jumpasaliin rakennetun laboratorion näkyvimpiä elementtejä ovat katosta lattiaan riippuvat verhot, jotka jakavat tilaa ja nostettava ja laskettava katto. Sali muuntautuu jatkossakin voimistelusaliksi, mutta nyt sitä voidaan käyttää valaistuskokeilujen lisäksi myös näyttelytilana ja näyttämönä.

Yhteensä 2,5 miljoonaa kruunua (noin 265 000 euroa) maksanut hanke on saanut noin puolet rahoituksesta säästöpankkisäätiöltä, lääninhallitukselta, Längmannin rahastolta. Toisen puolen on kustantanut Haaparannan kaupunki ja koulu itse.